SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1520

av Camilla Hansén (MP)

Lärande för hållbar utveckling

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärande för hållbar utveckling och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vår samtid präglas av ett antal stora globala megatrender som påverkar hur vårt system för utbildning och forskning behöver organiseras för att stärka vårt samhälle. Bland det som kallas globala megatrender brukar nämnas klimatförändringar, globalisering, digitalisering och teknisk utveckling, urbanisering och demografiska förändringar. Dagens elever är världsmedborgare och makthavare som har förmågan att vara en del av det hållbara samhällsbygget i ljuset av de globala megatrender som kommer att påverka dem och vårt samhälle under hela deras livstid. Det ställer krav på svenskt utbildningsväsen att inte bara ge de kunskaper som krävs av medborgare i en demokrati, utan också lägga grund för både kompetens i sak och i handlingsförmåga när det gäller vad som krävs för att hantera klimatförändringarna och de andra stora, globala förändringarna.

Sverige och världens länder har åtagit sig att uppfylla målen i Agenda 2030, som innebär att alla barn, elever och studenter ska få de kunskaper och färdigheter som de behöver för att främja en hållbar utveckling, bl.a. genom utbildning för hållbar utveckling och hållbara livsstilar, mänskliga rättigheter, jämställdhet, främjande av en

kultur av fred, icke-våld och globalt medborgarskap samt värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till en hållbar utveckling (delmål 4.7).

I ljuset av de globala megatrenderna och det faktum att världens länder kommit överens om Agenda 2030 är det tydligt att de som i dag är elever i våra grundskolor behöver utveckla en handlingskompetens för hållbar utveckling. Det framgår inte i tillräcklig omfattning i utredningens förslag till ny läroplan, och inte heller i den remissversion som Skolverket nu tar in synpunkter på.

Skolväsendets roll bör förtydligas och arbetet med att öka kännedom om generationsmålet i grundlagen – att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta – är av yttersta vikt för att barn och elever ska stå starkt rustade för att leva i och leda ett samhälle som ska nå det övergripande generationsmålet. I regeringsformen uttrycks det som att ”det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer” och innebär att även skolväsendet behöver bidra till hållbar utveckling.

I utredningen Kunskap för alla (SOU 2025:19) görs en omvärldsspaning under rubriken Samhällstrender som påverkar läroplanerna (bilaga 8). Där framgår att miljö-perspektivet har varit tydligt i skolans styrdokument på olika sätt under en längre tid, men att fokus har skiftat beroende på klimat- och hållbarhetsfrågans ställning i samhälls-debatten. Omvärldsspaningen behandlar även Agenda 2030, men märkligt nog inte mål 4 God utbildning för alla, utan fokuserar på mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion.

Miljöpartiet vill att vikten av lärande för hållbar utveckling ska framgå tydligare i skolväsendets uppdrag, vilket innebär för alla skolformer för både elever och vuxna att utbildningen ska ha kunskap om hållbar utveckling med dimensionerna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet som ett mål: exempelvis som det nu finns för barnen i förskolan enligt Läroplan för förskolan (Lpfö 18, reviderad 2022). Det kan lämpligen framgå av läroplanens inledande delar under rubriken ”Skolan står för samhällsanknytning”, som grund för punkten under ”Skolans mål”. Den punkten behöver kompletteras så att det också framgår att varje elev också behöver handlingsberedskap för att kunna agera på ett sätt som stärker den hållbara utvecklingen ur ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter själv och tillsammans med andra. Det är grundläggande att eleverna får vetenskapligt baserad kunskap om klimatförändringarna, men också insikt i att deras röst och handling har betydelse och kan påverka samhället, samtidigt som de vet att andra också strävar mot en hållbar framtid.

Camilla Hansén (MP)